

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Westfriesland

Medemblik

Datum: 27 januari 2020

Locatie: Cultura inAndijk

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst van de gemeente Medemblik, 27 januari 2020. Dit atelier maakte onderdeel uit van zeven lokale bijeenkomsten in de gemeente Medemblik, voor de deelregio Westfriesland.

In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Medemblik als onderdeel van de deelregio Westfriesland. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) Productielandschappen, (2) Lokale kracht, (3) Bestaande e-infrastructuur.

De scenario's zijn gemaakt door de gemeente, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

In totaal hebben 40 tot 45 mensen deelgenomen aan de bijeenkomst: deze deelnemers waren allen bewoners.

Vervolg

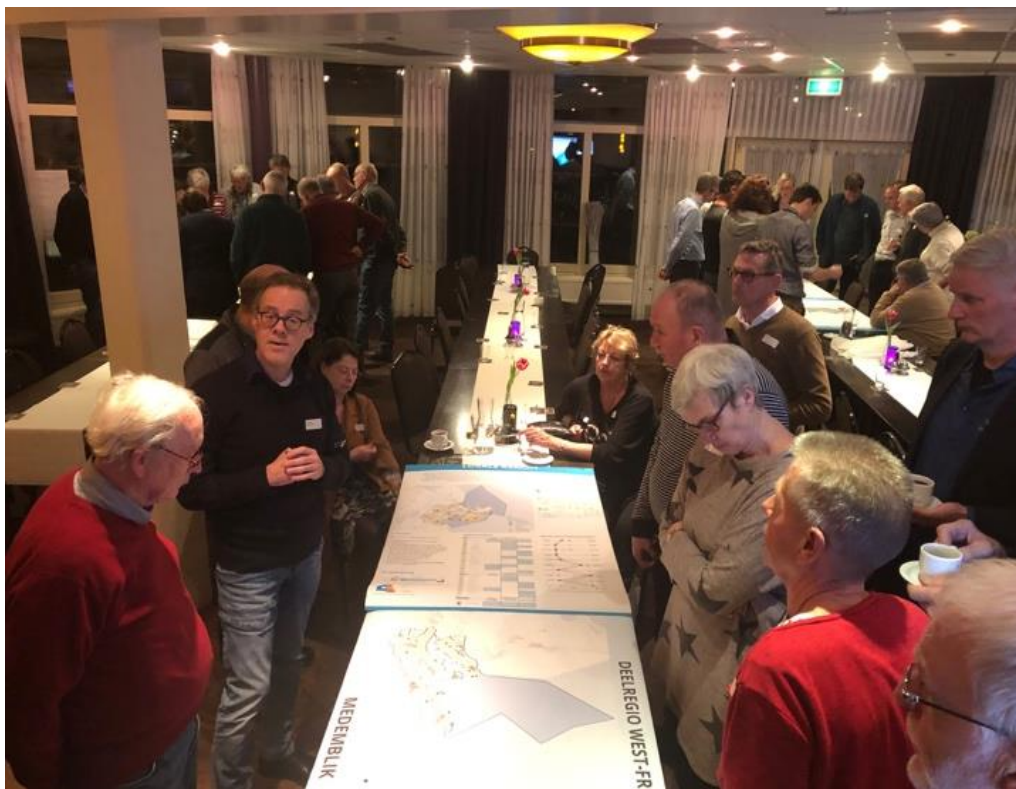
De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 18 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Noord worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	5
Scenario banner:.....	6

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Westfriesland zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Productielandschappen, (2) Lokale kracht en (3) Bestaande e-infrastructuur.

Het scenario **Productielandschappen** focust op de koppelkansen die de energie- en agrarische sector brengen. De uitgangspunten:

- Slimme combinaties van de energie- en agrarische sector, die leiden tot maximale productiviteit.
- Er is een voorkeur voor meervoudig ruimtegebruik.
- Het experimenteel landschap wordt benut voor proeftuinen van energie en teelt.
- De glastuinbouw stapt over op geothermie. De gebouwde omgeving lift waar mogelijk mee.
- Er is een proactieve rol van de overheid samen met grondeigenaren en de netbeheerder.
- De gebouwen worden minimaal geïsoleerd tot energielabel D

Het scenario **Lokale kracht** richt zich op eigenaarschap en het bundelen van lokale krachten. De uitgangspunten:

- De transitie is zichtbaar voor de bewoners en de opwekking gebeurt collectief.
- Er wordt gezocht naar combinaties met aan andere (ruimtelijke of sociale) opgaven die spelen, zoals natuurontwikkeling.
- De bedrijventerreinen zijn een vliegwiel voor de verduurzaming.
- Er is veel aandacht voor besparing. Een slim energiesysteem moet de uitruil van vraag en aanbod in goede banen leiden.
- De gebouwen worden geïsoleerd tot minimaal energielabel A.

In het scenario **Bestaande e-infrastructuur** vormt de huidige elektra infrastructuur het vertrekpunt. De uitgangspunten:

- Er is een maximale benutting van de huidige aansluitcapaciteit en zoveel mogelijk clustering.
- Nieuwe inpassing van zonnenvelden en windturbines vindt plaats waar ruimte is voor nieuwe kabels: langs (water)wegen, het IJsselmeer en het Markermeer
- De opwekking vindt dicht bij de gebruiker plaats.
- Om de elektriciteitsnetten te ontzien worden gebouwen geïsoleerd tot minimaal label B.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben het volgende gedeeld:

Regelgeving en beleid:

- Verlaag voor mensen die dicht bij een windturbine wonen de gemeentelijke belasting.
- Blijf salderen (*NB: voor zonnepanelen*).
- Help mensen die willen en kunnen investeren in duurzaamheid bij het maken van de juiste keuzes met behulp van doordacht overheidsbeleid.
- Maak mensen bewust hoeveel energie streamen kost.
- Richt een lokaal platform in waar goede groene ideeën samen komen en kunnen worden gedeeld.

Techniek en innovatie:

- Denk bij zonnepanelen ook aan daken van kerken en aan kerkhoven.
- Er moeten krachtcentrales blijven bestaan om de productiedips bij wind- en zonne-energie op te vangen.
- Blijf openstaan voor innovatieve energiebronnen anders dan wind en zon. Bijvoorbeeld de E-Cat van Andrea Rossi (een vorm van koude kernfusie).
- Tast alle mogelijkheden af van geothermie.
- Zijn er geen windmolens te maken die meer capaciteit verbinden aan minder overlast? Men verwacht dat de acceptatie dan meteen een stuk groter wordt.
- Wat zijn de mogelijkheden van kernenergie?

Algemeen/Divers:

- Men vroeg zich af wat er gebeurt als we all-electric gaan verwarmen? Wordt de opgave van 35 TWh dan groter?
- Veel deelnemers denken in mogelijkheden: Wat kunnen *wij* doen in Andijk/Westfriesland? En hoe houden we de regio in handen?

- Men vraagt zich af waarom er geen jongeren aanwezig zijn bij het atelier.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

De blauwe stickers zijn geplakt vanuit de scenario's 'Bestaande e-infrastructuur' en 'Lokale kracht'. Het scenario 'Bestaande e-infrastructuur' als vertrekpunt klinkt logisch: zo gaan we slim om met wat er al is en met de maatschappelijke kosten.

Over 'Lokale kracht': "Als we de transitie moeten realiseren, laat burgers daar dan ook van mee profiteren". En: "Je zou ook eigenaar kunnen worden van een windmolen of zonneweide die niet in de buurt ligt"

Over 'Productielandschappen': de opwek mogelijkheden in het agrarische land moeten zorgvuldig afgewogen worden. "Het mag niet ten koste gaan van de voedselproductie".

Gesprek over de bouwstenen:

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- **Zon op dak:** Slim ruimtegebruik, want ruim voorhanden. Dit is een logische stap in de verduurzaming.
- **Zon bij bestaande windparken/zon en wind langs snelwegen:** Slimme, minder belaste combinaties in relatie tot ruimtegebruik. Maar: 'Hou wel rekening met het formaat. Liever een dichtere serie kleine windmolens langs de weg dan een rij grote turbines'.

Over gemixte bouwstenen:

- **Wind op water:**
Niet: Inpassing staat op gespannen voet met natuurbehoud.
Wel: dit verstoort het uitzicht minimaal. Dan hoeven we niet op land in te passen, het levert bovendien veel op. Zoek dan tenminste naar een locatie tussen Medemblik en Den Oever, want daar is ruimte en is er de minste inbreuk op het open landschap.
- **Wind bij bedrijventerreinen:**
Niet: Liever sowieso geen wind.
Wel: Het kan mits de windmolens niet te dicht bij de woonkernen staan en passen bij de schaal van het bedrijvenpark.
- **Wind op agrarische grond in traditionele landschap:**
Niet: het verstoort het open landschap.
Wel: Is een goed verdienmodel. Geef de boer ruimte voor eigen initiatief.

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- **Zon op agrarisch grond nabij stadsranden/kernen:** men vindt dit zonde van de goede landbouwgrond.
- **Zon bij fruitteelt:** Het lijkt de deelnemers niet realistisch.
- **Windmolens in het agrarische land aan de rand van stad en kern:** "Zij bederven het uitzicht" en "te veel overlast", is het oordeel.

Scenario banner:

SCENARIO 1: Productielandschappen					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken				X	
Zon op agrarische grond:	In het experimentele landschap, ontwikkeling van eiwitrijk voedsel	0	2		
	Boven fruitteelt	0	2		
Wind					
Wind op agrarische grond:	In het traditionele landschap	1	1		
	In het experimentele landschap			X	
Repoweren bestaande turbines				X	

SCENARIO 2: Lokale kracht					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken		8			
Zon op agrarische grond:	Rond stadsranden of kernen	0	3		
	Rondom bedrijfsterreinen	2	0		
	In het romantische landschap			X	
Zon boven parkeerplaatsen		2	0		
Zon op gevels		1	1		
Wind					
Wind op agrarische grond:	Rondom woonkernen	0	8		
	Rondom bedrijfsterreinen	2	0		

SCENARIO 3: Bestaande e-infrastructuur					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op water	IJsselmeer	1	2		
Zon op grote daken				X	
	Rondom bedrijfsterreinen			X	
	Dichtbij midden stations			X	

Zon op agrarische grond:	Bij bestaande windparken	4	0	
	Langs spoorwegen	3	0	
	Boven snelwegen		1	
Wind				
Wind op water:	Marker- en IJsselmeer, overige plekken	3	5	
	Marker -en IJsselmeer, dichtbij bestaande windparken			X
Wind op agrarische grond:	Rondom onderstations			X
	Langs de spoorweg			X
	Langs de snelweg	4	0	
	Bij bestaande windparken	1	0	
Repoweren bestaande windturbines		2	0	